

Utrikesutskottets betänkande 2025/26:UU6

Säkerhetspolitik

Sammanfattning

Utskottet behandlar i detta betänkande motioner om säkerhetspolitik och nedrustning från allmänna motionstiden 2024/25 och 2025/26. Utskottet föreslår att samtliga motioner avslås.

I betänkandet finns 13 reservationer (S, V, C, MP) och ett särskilt yttrande (C).

Behandlade förslag

Åtta yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2024/25.

51 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2025/26.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	5
Ärendet och dess beredning.....	5
Utskottets överväganden.....	6
Säkerhetspolitik	6
Globala nedrustningsförhandlingar	13
Motioner som bereds förenklat.....	16
Reservationer	17
1. Säkerhetspolitik, punkt 1 (S)	17
2. Säkerhetspolitik, punkt 1 (V).....	18
3. Säkerhetspolitik, punkt 1 (C).....	19
4. Säkerhetspolitik, punkt 1 (MP).....	20
5. Avtal om försvarssamarbete med Amerikas förenta stater, DCA- avtalet, punkt 2 (V).....	21
6. Avtal om försvarssamarbete med Amerikas förenta stater, DCA- avtalet, punkt 2 – motiveringen (MP).....	21
7. Sverige i Nato, punkt 3 (S)	22
8. Kärnvapen, punkt 4 (V, MP)	23
9. Kärnvapen, punkt 4 – motiveringen (S).....	23
10. Ickespridningsfördraget, NPT, punkt 5 (S, V, MP)	24
11. Ickespridningsfördraget, NPT, punkt 5 (C)	25
12. FN:s konvention om förbud mot kärnvapen, punkt 6 (V, MP)	26
13. FN:s konvention om förbud mot kärnvapen, punkt 6 (C).....	26
Särskilt yttrande.....	28
Kärnvapen, punkt 4 (C).....	28
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag.....	29
Motioner från allmänna motionstiden 2024/25	29
Motioner från allmänna motionstiden 2025/26	30
<i>Bilaga 2</i>	
Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet	36

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Säkerhetspolitik

Riksdagen avslår motionerna

2024/25:3038 av Daniel Helldén m.fl. (MP) yrkande 17,

2025/26:2368 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 6,

2025/26:3405 av Emma Berginger m.fl. (MP) yrkande 1,

2025/26:3509 av Daniel Helldén m.fl. (MP) yrkande 31,

2025/26:3556 av Peter Hultqvist m.fl. (S) yrkande 43,

2025/26:3623 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkandena 47 och 65 samt

2025/26:3729 av Kerstin Lundgren m.fl. (C) yrkandena 7 och 74.

Reservation 1 (S)

Reservation 2 (V)

Reservation 3 (C)

Reservation 4 (MP)

2. Avtal om försvarssamarbete med Amerikas förenta stater, DCA-avtalet

Riksdagen avslår motion

2025/26:102 av Hanna Gunnarsson m.fl. (V) yrkande 1.

Reservation 5 (V)

Reservation 6 (MP) – motiveringen

3. Sverige i Nato

Riksdagen avslår motion

2025/26:3623 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkandena 27–29.

Reservation 7 (S)

4. Kärnvapen

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:102 av Hanna Gunnarsson m.fl. (V) yrkande 2 och

2025/26:3410 av Emma Berginger m.fl. (MP) yrkande 10.

Reservation 8 (V, MP)

Reservation 9 (S) – motiveringen

5. Ickespridningsfördraget, NPT

Riksdagen avslår motionerna

2024/25:3107 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 31,

2024/25:3162 av Kerstin Lundgren m.fl. (C) yrkande 57,

2025/26:3623 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 54 och

2025/26:3729 av Kerstin Lundgren m.fl. (C) yrkande 72.

Reservation 10 (S, V, MP)

Reservation 11 (C)

6. FN:s konvention om förbud mot kärnvapen

Riksdagen avslår motionerna

2024/25:55 av Hanna Gunnarsson m.fl. (V) yrkande 8,

2024/25:3038 av Daniel Helldén m.fl. (MP) yrkande 100,

2024/25:3162 av Kerstin Lundgren m.fl. (C) yrkande 58,

2025/26:2368 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 2 och 14,

2025/26:3410 av Emma Berginger m.fl. (MP) yrkande 11 och

2025/26:3729 av Kerstin Lundgren m.fl. (C) yrkande 73.

Reservation 12 (V, MP)

Reservation 13 (C)

7. Motioner som bereds förenklad

Riksdagen avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

Stockholm den 26 mars 2026

På utrikesutskottets vägnar

Morgan Johansson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Morgan Johansson (S), Fredrik Ahlstedt (M), Yasmine Eriksson (SD), Linnéa Wickman (S), Fredrik Malm (L), Ann-Sofie Alm (M), Håkan Svenneling (V), Magnus Berntsson (KD), Kerstin Lundgren (C), John E Weinerhall (M), Jacob Risberg (MP), Stefan Olsson (M), Johan Büser (S), Katarina Tolgfors (M), Azra Muranovic (S), Rasmus Giertz (SD) och Lena Johansson (S).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlar utskottet ca 60 yrkanden i motioner som väckts under den allmänna motionstiden 2024/25 och 2025/26. Ett antal motionsyrkanden har beretts i förenklad ordning enligt de riktlinjer som riksdagen har fastslagit med anledning av Riksdagskommitténs betänkande Riksdagen i en ny tid (framst. 2005/06:RS3, bet. 2005/06:KU21, rskr. 2005/06:333–335). Dessa återfinns i bilaga 2.

Utrikesminister Maria Malmer Stenergard (M) och försvarsminister Pål Jonson har informerat utskottet inför ministermöten inom Nato.

Forskare från Uppsala universitet presenterade den 19 februari 2026 sitt arbete med globala nedrustningsfrågor för utskottet. Den 12 mars 2026 höll kabinetssekreterare Dag Hartelius, UD, en föredragning för utskottet inför ett kommande partsmöte inom ramen för fördraget om icke-spridning av kärnvapen (Non-Proliferation Treaty, NPT). Utskottet har erbjudits att delta i den svenska delegationen till partsmötet.

Under riksdagens forskningsdag 2026 fick utskottet lyssna till föredragningar om Arktis med fokus på säkerhetspolitiska frågor.

Utskottets överväganden

Säkerhetspolitik

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motioner om säkerhetspolitik.

Jämför reservation 1 (S), 2 (V), 3 (C), 4 (MP) och 5 (V), motivreservation 6 (MP), reservation 7 (S) och 8 (V, MP), motivreservation 9 (S) och det särskilda yttrandet (C).

Motionerna

I partimotion 2025/26:2368 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 6 anförs att Sverige i högre utsträckning bör prioritera arbetet med att förebygga väpnade konflikter. I kommittémotion 2025/26:102 av Hanna Gunnarsson m.fl. (V) yrkande 1 anförs att regeringen bör säga upp DCA-avtalet med USA. I yrkande 2 anförs att Sverige bör anta en nationell lagstiftning som förbjuder införsel, lagring och transitering av kärnvapen på svenskt territorium i både freds- och krigstid.

I partimotion 2024/25:3038 av Daniel Helldén m.fl. (MP) yrkande 17 anförs motionärerna att det är viktigt att samarbeta inom EU och med andra stora demokratier för att kunna sätta gemensam press på de sociala mediejättarna så att de inte tillåter att desinformation sprids på deras plattformar. I partimotion 2025/26:3509 av Daniel Helldén m.fl. (MP) yrkande 31 understryks vikten av Sveriges fredsfrämjande och konfliktförebyggande arbete. I kommittémotion 2025/26:3405 av Emma Berginger m.fl. (MP) yrkande 1 anförs att Sverige bör ha en bred syn på säkerhet som tar i beaktande militära hot såväl som andra hot, exempelvis klimatförändringar, pandemier och naturkatastrofer. I kommittémotion 2025/26:3410 av Emma Berginger m.fl. (MP) yrkande 10 föreslås ett förbud mot kärnvapen inom svenskt territorium.

I kommittémotion 2025/26:3556 av Peter Hultqvist m.fl. (S) yrkande 43 anförs att Sverige bör sträva efter att kontinuerligt bidra i fredsbevarande FN-missioner. I kommittémotion 2025/26:3623 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 27 anförs bl.a. att Sverige aktivt ska delta i de säkerhets- och försvarspolitiska diskussionerna och beslutsfattandet inom Nato. I yrkande 28 anförs att Sverige i Nato ska driva på för ömsesidig kärnvapenedrustning, respekt för folkrätten och mänskliga rättigheter. I yrkande 29 anförs att Sverige i Nato särskilt ska lyfta fram frågor om kvinnor, fred och säkerhet genom att driva en feministisk säkerhetspolitik. I yrkande 47 understryks vikten av det internationella fredsfrämjande arbetet. I yrkande 65 anförs att Sverige ska fortsätta arbetet för att stärka OSSE:s roll som plattform för dialog, konfliktlösning och ansvarsutkrävande.

I kommittémotion 2025/26:3729 av Kerstin Lundgren m.fl. (C) yrkande 7 anförs att regeringen behöver lägga fram en årlig säkerhetspolitisk skrivelse för riksdagen med en redogörelse för arbetet i Nationella säkerhetsrådet inom Statsrådsberedningen. I yrkande 74 anförs att Sverige ska kunna delta i internationella militära och civila insatser under Nato-, EU- och FN-flagg.

Bakgrund

Utskottet har under mandatperioden behandlat frågor om säkerhetspolitik och nedrustning i betänkande 2023/24:UU11. Säkerhetspolitiken har också behandlats av det sammansatta utrikes- och försvarsutskottet i samband med beslutet om Totalförsvaret 2025–2030 (prop. 2024/25:34, bet. 2024/25:UFöU1). I dessa betänkanden behandlades motioner om Sveriges säkerhetspolitiska inriktning, stöd till Ukraina, Sveriges medlemskap i Nato, säkerhetspolitiska samarbeten, svenskt deltagande i internationella insatser, massförstörelsevapen och autonoma vapensystem, rymdfrågor och cybersäkerhet, nationell säkerhetsstrategi samt nedrustning.

Försvarsminister Pål Jonson beslutade den 4 februari 2026 om anvisningar för Försvarsberedningens fortsatta arbete (Fö2026/00214). Av anvisningarna framgår att beredningen bl.a. ska uppdatera den tidigare säkerhetspolitiska redogörelsen i totalförsvarsbeslutet 2024 och beskriva viktigare förändringar i den säkerhetspolitiska utvecklingen för Sverige. Försvarsberedningen ska lämna sin rapport senast den 24 november 2026.

Våren 2022 behandlade utrikesutskottet en motion om Nato och arbetet mot kärnvapen som väckts med anledning av regeringens beslut att ansöka om medlemskap i Nato (bet. 2021/22:UU20, rskr. 2021/22:146).

Riksdagen beslutade våren 2022 om en ändring i lagen om operativt militärt stöd mellan Sverige och Finland, lagen om ändring i skyddslagen och lagen om ändring i luftfartslagen (prop. 2021/22:246, bet. 2021/22:UU19, rskr. 2021/22:298). Lagändringarna syftade till att förbättra förutsättningarna för Sverige att ta emot operativt militärt stöd i form av militära styrkor från stater som är medlemmar i Europeiska fördragsorganisationen.

Riksdagen behandlade våren 2023 regeringens förslag om Sveriges medlemskap i Nato (prop. 2022/23:74, bet. 2022/23:UU16, rskr. 2022/23:148). Riksdagen godkände Sveriges anslutning till nordatlantiska fördraget och avtalet om status för Nordatlantiska fördragsorganisationen, nationella representanter och organisationens internationella personal. Riksdagen antog också regeringens förslag till ändring i lagen om operativt militärt stöd och ändring i lagen om immunitet och privilegier i vissa fall. Lagändringarna syftade dels till att underlätta för Sverige att begära stöd av Nato i form av militära styrkor, dels till att ge Nato, de nationella representanterna och den internationella personalen den immunitet och de privilegier som krävs enligt avtalet om status för Nordatlantiska fördragsorganisationen.

Utskottet behandlade våren 2024 regeringens förslag om godkännande av avtal om försvarssamarbete med Amerikas förenta stater, ofta kallat DCA-avtalet (prop. 2023/24:141, bet. 2023/24:UFöU1, rskr. 2023/24:274). Utskottet föreslog då att riksdagen skulle godkänna avtalet om försvarssamarbete mellan Konungariket Sveriges regering och Amerikas förenta staters regering. Utskottet ställde sig bakom regeringens förslag till en ny lag om straffrättsliga förfaranden inom försvarssamarbetet med Amerikas förenta stater samt ändringar i bl.a. socialförsäkringsbalken, lagen om immunitet och privilegier i vissa fall, luftfartslagen och lagen om operativt militärt stöd. Den nya reglering som utskottet tillstyrkte syftar till att Sverige ska kunna uppfylla sina förpliktelser enligt avtalet och till att skapa än bättre förutsättningar för Sverige att ge och ta emot militärt stöd. Riksdagen beslutade i enlighet med regeringens förslag.

Utskottets ställningstagande

Övergripande frågor

Regeringen konstaterar i den utrikespolitiska deklARATIONEN 2026 att vi befinner oss i en brytningstid. Den säkerhetspolitiska arkitektur, de internationella spelregler och den fria handel som har gjort länder som Sverige trygga och rika utmanas nu. Utskottet instämmer i detta.

Det sammansatta utrikes- och försvarsutskottet behandlade hösten 2024 de säkerhetspolitiska delarna av beslutet om totalförsvaret för perioden 2025–2030 (prop. 2024/25:34, bet. 2024/25:UFöU1). Det sammansatta utskottet konstaterade då att Rysslands invasion av Ukraina är den mest omfattande militära aggressionen i Europa sedan andra världskriget och att den regelbaserade världsordning som etablerades efter andra världskriget med FN-stadgan som grund utmanades. Utskottet instämmer i detta och vill understryka vikten av fortsatt stöd till Ukraina, såväl politiskt som militärt och ekonomiskt.

Utskottet välkomnar att det framgår av det försvarspolitiska beslutet för 2025–2030 att Sverige ska fortsätta att främja grundvärden i svensk utrikes- och säkerhetspolitik. Sverige ska inom Nato liksom i EU, FN, Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) och Europarådet värna en regelbaserad världsordning, den europeiska säkerhetsordningen, demokrati, frihet, mänskliga rättigheter och jämställdhet. Sverige ska även verka för genomförandet av FN:s säkerhetsrådsresolutioner om kvinnor, fred och säkerhet i det nationella och internationella arbetet.

Utskottet välkomnar att regeringen i den ovan-nämnda propositionen om totalförsvaret betonar att kopplingen mellan klimat och säkerhet är tydlig. Utskottet instämmer i att klimatförändringar utgör ett hot i sig och att de ökar internationella spänningar och instabilitet samt fördjupar existerande konflikter. Klimatförändringarna bidrar till ökad instabilitet och nya hot såväl globalt som i Europa.

Utskottet anser liksom regeringen att politisk dialog och diplomati är viktiga verktyg för att stärka Sveriges säkerhet och främja svenska intressen. Sveriges förmåga att möta kriser, hot och antagonistiska handlingar under gränsen för ett väpnat angrepp behöver öka. Utskottet vill, liksom regeringen och det sammansatta utskottet, understryka vikten av att vi på ett sammanhållet sätt använder alla de säkerhetspolitiska instrument som står till förfogande, bl.a. politiska, diplomatiska, ekonomiska, rättsliga och militära, för att förebygga konflikter och möta antagonistiska hot mot vår säkerhet. Utskottet vill i sammanhanget också understryka vikten av samarbete för att motverka desinformation i den digitala miljön och noterar att EU-kommissionen tagit fram en uppförandekod mot desinformation, Code of Practice on Desinformation.

Vad gäller motionsförslaget om en årlig skrivelse om säkerhetspolitik har utskottet avstyrkt sådana motionsförslag vid ett flertal tillfällen, senast i betänkande 2023/24:UU11. Utskottet finner ingen anledning att ändra sitt ställningstagande.

Sveriges medlemskap i Nato

Frågor om Nato har behandlats vid ett flertal tillfällen sedan Sverige blev medlem i alliansen, bl.a. i betänkandena 2023/24:UU11 och 2024/25:UU19. Utskottet anser fortfarande att det ligger i Sveriges intresse att bidra solidariskt och pragmatiskt till hela Natos säkerhet i enlighet med alliansens 360-gradersperspektiv på avskräckning och försvar. Utskottet vill i sammanhanget också påminna om att frågor om Sveriges medlemskap i Nato kommer att behandlas senare under våren 2026 med anledning av regeringens årliga skrivelse 2025/256:151 (bet. 2025/26:UU19).

Sveriges geostrategiska läge och säkerhetspolitiska intressen ska utgöra utgångspunkterna för utformningen av Sveriges roll som allierad. I detta bör ingå ett solidariskt regionalt ansvarstagande som i första hand utgår från Östersjöområdet och Nordkalotten, med den särskilda kompetens som verksamhet i dessa miljöer kräver. Utskottet konstaterar att Sveriges försvarsförmåga utgör en del av alliansens kollektiva försvar och bidrar till säkerheten såväl i närområdet som i hela det euroatlantiska området. Nato är den tydligaste manifestationen av den transatlantiska länken och den centrala aktören för europeisk säkerhet. Att Sverige tillsammans med övriga allierade upprätthåller tilltron till de kollektiva försvarsförpliktelserna är centralt för Natos avskräckning och för att bevara freden i det euroatlantiska området.

Utskottet vill även fortsättningsvis understryka att Sverige som Natomedlem ska fortsätta att främja grundvärden i svensk utrikes- och säkerhetspolitik, stå upp för folkrätten, mänskliga rättigheter och jämställdhet och vara en stark röst för rustningskontroll, nedrustning och ickespridning. Utskottet noterar att alliansens strategiska koncept från 2022 slår fast att Natos tre huvuduppgifter fortsätter att vara avskräckning och försvar, civil och militär krishantering och förebyggande av kriser, samt säkerhetssamarbete.

När det gäller Sveriges agerande i fråga om Nato och kärnvapen som lyfts fram i en motion vill utskottet anföra följande. Utskottet konstaterar liksom i sitt betänkande om Sveriges anslutning till Nato att ett medlemskap i Nato även omfattar ett åtagande till organisationens kärnvapendoktrin och den strategiska avskräckningen (prop. 2022/23:74, bet. 2022/23:UU16, rskr. 2022/23:148).

Samtidigt är Nato en mellanstatlig organisation där varje medlemsstat behåller sin politiska självständighet, och alliansen fattar sina beslut genom enhällighet. Organisationens mellanstatliga grund innebär att varje medlem behåller rätten att besluta om en eventuell utplacering av kärnvapen samt en permanent utplacering av utländska trupper på det egna territoriet. Varken Danmark eller Norge har ett förbehåll i sitt Natomedlemskap som förbjuder kärnvapen på respektive territorium. Båda länderna har emellertid gjort unilaterala deklARATIONER om att inte ha kärnvapen utplacerade på sina territorier i fredstid.

Utrikesutskottet konstaterade vidare i det ovannämnda betänkandet att Sveriges ansökan om medlemskap i Nato hade lämnats in utan förbehåll. Utskottet stod bakom denna hållning men ansåg liksom regeringen i propositionen (prop. 2022/23:74) att det på samma sätt som i övriga nordiska länder inte fanns skäl att ha kärnvapen eller permanenta baser på svenskt territorium i fredstid. Utskottet instämmer fortsatt i detta.

Utskottet vill därutöver, liksom regeringen, betona att Sverige som allierad är en del av alliansens samlade avskräckning och försvar, inklusive den nukleära avskräckningen. Det är därför viktigt att delta aktivt i Natos arbete på detta område och upparbeta nationell kunskap om kärnvapens roll och funktion. Här ingår kunskap om hur kärnvapen både särskiljs och kopplas samman med Natos konventionella stridskrafter, både inom ramen för övningsverksamhet och i operationer.

Kärnvapen

Motioner om att förbjuda kärnvapen på svenskt territorium har behandlats av utskottet vid flera tillfällen, bl.a. i betänkandena 2017/18:UU11, 2021/22:UU20 och 2023/24:UU11. Utskottet konstaterar fortsatt att Sveriges position – att inte tillåta att kärnvapen placeras på svenskt territorium eller medförs av gästande stridskrafter i fredstid – är väl känd och har tydliggjorts i olika sammanhang. En gästande stat är folkrättsligt förpliktad att följa de villkor som Sverige uppställer för besöket.

Utskottet konstaterar att Sveriges ansökan om medlemskap i Nato lämnades in utan förbehåll och står liksom regeringen fast vid denna hållning, men anser liksom regeringen att det på samma sätt som i övriga nordiska länder inte finns skäl att ha kärnvapen eller permanenta baser på svenskt territorium i fredstid.

Utskottet konstaterar samtidigt att behovet av avskräckningsförmåga har ökat. Utskottet välkomnar därför att regeringen tackat ja till Frankrikes initiativ till att inleda en dialog om hur Frankrikes nationella kärnvapen-

förmåga skulle kunna bidra till en tydligare gemensam europeisk avskräckning. Utskottet noterar att denna dialog hålls med flera andra länder, däribland Danmark, Tyskland, Polen och Nederländerna.

Utskottet vill i sammanhanget återigen betona att Sverige ska fortsätta att vara en stark röst för rustningskontroll, nedrustning och icke-spridning. I likhet med vad regeringen anförde i propositionen om Sveriges medlemskap i Nato (prop. 2022/23:74) anser utskottet att Sverige ska stärka sitt arbete för att reducera risken för att kärnvapen används i en tid med starka spänningar.

DCA-avtalet

Utskottet konstaterar att DCA-avtalet (Defence Cooperation Agreement) fastställer ramarna för fördjupat försvarssamarbete mellan Sverige och USA, i enlighet med folkrätten och med Sveriges samtycke (prop. 2023/24:141, bet. 2023/24:UFöU1, rskr. 2023/24:274).

Utskottet noterar också att det sammansatta utrikes- och försvarsutskottet i samband med att avtalet godkändes, underströk att all verksamhet som omfattas av DCA-avtalet ska utföras med full respekt för Sveriges suveränitet, svenska lagar och Sveriges internationella rättsliga förpliktelser, inklusive när det gäller lagring av vissa typer av vapen på svenskt territorium. I avtalet framhålls att amerikansk personal närvarar i Sverige med svenskt samtycke och i syfte att arbeta för fred och säkerhet. Utskottet konstaterar att Sverige fortsätter att avgöra vilken verksamhet som får äga rum på svenskt territorium. DCA-avtalet öppnar inte för att föra in kärnvapen eller att etablera permanenta utländska baser på svenskt territorium i fredstid. Det sammansatta utskottet noterade vidare i betänkandet att Sveriges övergripande ansvar för säkerheten på svenskt territorium framhålls i DCA-avtalet.

I enlighet med Nato SOFA-avtalet som godkändes av riksdagen den 29 maj 2024 (prop. 2023/24:133, bet. 2023/24:FöU10, rskr. 2023/24:205) har USA liksom övriga Nato-länder rätt att vidta åtgärder för att säkerställa ordningen och skydda personalen inom och i den omedelbara närheten av överenskomna anläggningar och områden. De amerikanska styrkorna ska, liksom övriga Nato-länder, samordna säkerhetsplaner med svenska myndigheter. Enligt DCA-avtalet ges USA en möjlighet att vidta säkerhetsåtgärder även längre utanför de gemensamma anläggningarna och områdena, i syfte att skydda de amerikanska styrkornas arbete. Det sammansatta utskottet underströk i likhet med regeringen att det då krävs att det råder extraordinära omständigheter samt att de åtgärder som vidtas måste vara nödvändiga, proportionerliga och i enlighet med gemensamt godkända säkerhetsplaner. Utskottet instämmer i detta och konstaterar i likhet med vad regeringen anför i den säkerhetspolitiska deklARATIONEN för 2026 att USA är avgörande för europeisk säkerhet, men att Europas relationer med USA nu går in i en ny era. Regeringen konstaterar i deklARATIONEN att USA alltmer agerar på ett sätt som är förtroendeskadligt och som strider mot Europas värderingar om globalt samarbete och internationell rätt.

Internationella insatser

Utskottet vill inledningsvis påminna om att det övergripande utrikes- och säkerhetspolitiska syftet med Sveriges medverkan i internationella militära insatser är att bidra till fred och säkerhet, att förebygga konflikter och att skapa förutsättningar för att bygga hållbar fred och hållbar fattigdomsbekämpning. De ställningstaganden som anges nedan överensstämmer med det sammansatta utrikes- och försvarsutskottets ställningstaganden i samband med det försvarspolitiska beslutet för perioden 2025–2030.

Sveriges deltagande i insatserna bidrar till att värna och främja övergripande säkerhetspolitiska intressen såsom ökat multilateralt samarbete och en regelbaserad världsordning med FN-stadgan som grund. Deltagande i internationella insatser stärker även Sveriges försvars- och säkerhetspolitiska samarbeten och vårt inflytande i såväl bi- som multilaterala sammanhang. Detta kan i sin tur bidra till att öka säkerheten även i vårt eget närområde.

Sverige ska delta i internationella militära insatser utifrån en bred, samlad analys som innefattar utrikes-, säkerhets- och försvarspolitiska avvägningar. Som Natomedlem ska Sverige över tid bidra till hela alliansens säkerhet i enlighet med dess 360-gradersansats, dvs. delta på bredden i Natos insatser, aktiviteter och operationer samt bidra till Natos arbete med att bekämpa terrorism. Sverige har samtidigt intresse av att FN:s förmåga vad gäller fredsfrämjande insatser utvecklas, liksom av att fortsätta att stärka EU som global säkerhetspolitisk aktör. Sverige bör därför, parallellt med sin roll som Natoallierad, bibehålla sitt aktiva engagemang och deltagande i internationella insatser, civila såväl som militära, inom ramen för internationella organisationer som FN, EU, OSSE och, i förekommande fall, andra koalitioner av länder.

Mot bakgrund av vad som anförs ovan avstyrker utskottet motionerna 2024/25:3038 (MP) yrkande 17, 2025/26:102 (V) yrkandena 1 och 2, 2025/26:2368 (V) yrkande 6, 2025/26:3405 (MP) yrkandena 1, 2025/26:3410 (MP) yrkande 10, 2025/26:3509 (MP) yrkande 31, 2025/26:3556 (S) yrkande 43, 2025/26:3623 (S) yrkandena 27–29, 47 och 65, 2025/26:3729 (C) yrkandena 7 och 74.

Globala nedrustningsförhandlingar

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motioner om fördraget om icke-spridning av kärnvapen och FN:s konvention om förbud mot kärnvapen.

Jämför reservation 10 (S, V, MP), 11 (C), 12 (V, MP) och 13 (C).

Motionerna

I partimotion 2025/26:2368 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 2 anförs att Sverige ska vara ett land som aktivt arbetar för fred och nedrustning på global nivå, särskilt kärnvapenedrustning. I yrkande 14 anförs att Sverige omgående ska signera FN:s konvention om förbud mot kärnvapen (Treaty on the Prohibition of Nuclear Weapons, TPNW). Yrkandet återkommer i kommittémotion 2024/25:55 av Hanna Gunnarsson m.fl. (V) yrkande 8.

I partimotion 2024/25:3038 av Daniel Helldén m.fl. (MP) yrkande 100 anförs att Sverige bör ansluta sig till FN:s konvention om förbud mot kärnvapen. Förslaget återkommer i kommittémotion 2025/26:3410 av Emma Berginger m.fl. (MP) yrkande 11.

I kommittémotion 2024/25:3107 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 31 anförs att motionärernas mål är en värld utan kärnvapen och att Sverige ska fortsätta arbetet med att åstadkomma konkreta steg för kärnvapenedrustning inom ramen för icke-spridningsfördraget (NPT). Yrkandet återkommer i kommittémotion 2025/26:3623 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 54.

I kommittémotion 2024/25:3162 av Kerstin Lundgren m.fl. (C) yrkande 57 understryks vikten av att Sverige fortsätter att vara en aktiv röst i det internationella nedrustningsarbetet och arbetar för att åstadkomma konkreta steg för kärnvapenedrustning inom ramen för NPT-fördraget. I yrkande 58 anförs att Sverige tillsammans med likasinnade Natoländer bör pröva frågan om en eventuell närvaro som tillfällig observatör vid översynskonferensen för FN:s konvention om kärnvapenförbud. Yrkandena upprepas i kommittémotion 2025/26:3729 av Kerstin Lundgren m.fl. (C) yrkandena 72 och 73.

Bakgrund

Fördraget om icke-spridning av kärnvapen

Fördraget om icke-spridning av kärnvapen (NPT) förhandlades fram i slutet av 1960-talet för att möta utvecklingen med ökad kapprustning samt hotet om att kärnvapen skulle spridas till fler länder utöver de fem som redan hade skaffat dem. Fördraget antogs i FN 1968 och trädde i kraft 1970. Antalet kärnvapenstater begränsades till de fem stater som hade provsprängt före den 1 januari 1967. Dessa fem stater åtog sig att nedrusta medan övriga statsparter åtog sig att inte skaffa kärnvapen samt att acceptera kärnämneskontroll enligt Internationella atomenergiorganets (IAEA) standard. Samtliga statsparter

skulle ha rätt till kärnteknik för fredlig användning. Detta brukar kallas NPT:s tre pelare – nedrustning, icke-spridning och fredlig användning av kärnenergi. Fördraget kan ses som ett framgångsrikt normativt ramverk som i stort har förhindrat spridning av kärnvapen till nya länder och aktörer. Dock har icke-statsparterna Indien, Pakistan och Israel skaffat kärnvapen efter fördragets ikraftträdande. Nordkorea var statspart till fördraget fram till 2003 då landet drog sig ur detta, utvecklade ett kärnvapenprogram och skaffade sig kärnvapen.

Översynsarbetet inom NPT-fördraget pågår i femårscykler, med minst tre möten i förberedande kommission mellan varje översynskonferens. Nästa översynskonferens är planerad att äga rum i New York den 27 april–22 maj 2026.

Statsparterna har lyckats enas om konsensusresultat vid tre av de nio översynskonferenser som har ägt rum (1995, 2000 och 2010). Vid översynskonferensen 1995 beslutades också att fördraget, som ursprungligen hade en giltighetstid på 25 år, skulle förlängas på obegränsad tid.

Nedrustning har varit det mest utmanande området att enas om. År 2000 förhandlades 13 politiskt bindande nedrustningssteg fram, och 2010 antogs ett slutdokument med konsensus som innehöll en handlingsplan för de tre pelarna omfattande 64 punkter.

Stockholmsinitiativet för kärnvapenedrustning lanserades av Sverige i juni 2019 i samband med ett ministermöte i Stockholm. Initiativet som från början samlade 16 medlemmar består i dag av 14 icke-kärnvapenstater med ett konstruktivt nedrustningsengagemang: Argentina, Etiopien, Finland, Japan, Jordanien, Kanada, Kazakstan, Nederländerna, Norge, Republiken Korea, Schweiz, Spanien, Sverige och Tyskland. Länderna representerar olika geografiska och säkerhetspolitiska kontexter. Inom initiativet finns exempelvis både länder som har skrivit under kärnvapenförbudskonventionen och länder som är medlemmar av Nato. En central bevekelsegrund för lanseringen av initiativet var att bidra till att minska den starka polarisering som har präglat nedrustningsdiplomatin under senare år. Huvudsyftet är därför att åstadkomma politiskt engagemang för konkreta nedrustningsbefrämjande steg inför och vid NPT:s översynskonferens.

FN:s konvention om förbud mot kärnvapen

Sverige deltog i den multilaterala förhandlingsprocess som i juli 2017 avslutades genom godkännande av en konvention som förbjuder kärnvapen (Treaty on the Prohibition of Nuclear Weapons, TPNW), och Sverige röstade ja till konventionen vid omröstningen i samband med att förhandlingen avslutades. Samtidigt framhölls i en nationell röstförklaring att den antagna texten i vissa avseenden inte tillgodosåg svenska önskemål. Sverige deklarerade också att konventionen skulle bli föremål för regeringens fortsatta överväganden.

Konventionen trädde i kraft den 22 januari 2021 då 50 stater ratificerat den. Regeringen beslutade den 30 oktober 2017 att tillsätta en utredning för att analysera konventionens innebörd och de konsekvenser som ett svenskt tillträde till konventionen skulle kunna få för svensk säkerhets- och försvarspolitik. Utredarens sammanvägda bedömning var att Sverige varken borde tillträda eller underteckna konventionen i dess nuvarande form. Sammanfattningsvis grundade sig denna bedömning på att konventionen inte upprätthåller den standard som Sverige och många av dess partner har bidragit till att utveckla under 50 års nedrustningsarbete, bl.a. när det gäller behovet av verifikation.

Den dåvarande regeringen beslutade hösten 2019 att inte ratificera konventionen. Beslutet motiverades med att det fanns brister i konventionen när det gällde relationen till icke-spridningsfördraget, att det saknades tydliga definitioner samt att det inte fanns tillräckligt goda möjligheter att kontrollera att konventionen följs.

Sverige deltog som observatör vid konventionens första partsmöte i juni 2022 men inte vid de två följande partsmötena som hölls i november 2023 respektive mars 2025.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser liksom i betänkande 2023/24:UU11 att Sverige har ett fundamentalt intresse av att NPT-fördragets ställning som överordnat ramverk för global nedrustning och icke-spridning består. Fördraget är den centrala arenan för multilateral nedrustningsdiplomati, och det är i denna icke-spridningskontext som kärnvapenstaterna har gjort nedrustningsåtaganden.

Utskottet vill understryka vikten av att konkreta framsteg nås vid nästa översynskonferens och noterar i det sammanhanget regeringens pågående arbete med det s.k. Stockholmsinitiativet. Initiativet består av en politisk dimension för att stärka nedrustningsprocesser, tillsammans med en konkret ansats i fråga om nödvändigheten av att finna vägar för att genomföra redan gjorda åtaganden. Utskottet delar regeringens bedömning att det kan bidra till att reducera dagens förhöjda risker, förbättra samarbetsklimatet och stärka förtroendet stater emellan.

Utskottet står fast vid sin bedömning i betänkande 2023/24:UU20 att Sveriges fortsatta engagemang i frågor om nedrustning, icke-spridning och rustningskontroll inte påverkas av ett Natomedlemskap. Parallellt med kärnvapenavskräckning arbetar Nato aktivt för nedrustning. Alliansen vidhåller ett starkt engagemang för rustningskontroll, nedrustning och icke-spridning med ett uttalat mål om att skapa förutsättningar för en värld fri från kärnvapen. Detta är i linje med samtliga allierades åtaganden inom ramen för icke-spridningsfördraget (NPT). Utskottet konstaterar att fem av alliansens medlemmar också deltar i det s.k. Stockholmsinitiativet för kärnvapenedrustning, däribland Tyskland som tillsammans med Sverige har det informella ordförandeskapet för initiativet.

Utskottet stöder fortsatt den dåvarande regeringens beslut att inte under- teckna konventionen om förbud mot kärnvapen (Treaty on the Prohibition of Nuclear Weapons, TPNW). Utskottet välkomnar att den nuvarande regeringen tydliggjort Sveriges inställning genom att inte delta som observatör i det andra och tredje partsmötet för TPNW.

Mot bakgrund av det som anförs ovan avstyrker utskottet motionerna 2024/25:55 (V) yrkande 8, 2024/25:3038 (MP) yrkande 100, 2025/26:2368 (V) yrkandena 2 och 14, 2024/25:3107 (S) yrkande 31, 2024/25:3162 (C) yrkandena 57 och 58, 2025/26:3410 (MP) yrkande 11, 2025/26:3623 (S) yrkande 54 och 2025/26:3729 (C) yrkandena 72 och 73.

Motioner som bereds förenklat

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkandena i bilaga 2 som har beretts i förenklad ordning.

Utskottets ställningstagande

Utöver de yrkanden som behandlas tidigare i detta betänkande finns förslag i ett antal motioner som är föremål för förenklad motionsberedning enligt de riktlinjer som riksdagen har fastslagit med anledning av Riksdagskommitténs betänkande Riksdagen i en ny tid (framst. 2005/06:RS3, bet. 2005/06:KU21, rskr. 2005/06:333–335) och i enlighet med promemorian Förenklad motionsberedning under valperioden 2022–2026 som utrikesutskottet fastställde den 5 oktober 2023 (prot. 2023/24:3). Utskottet har under beredningen kommit fram till att de yrkanden som redo visas i bilaga 2 inte kan vara aktuella för något tillkännagivande från riksdagen, och ett enigt utskott avstyrker dessa motioner. Detta kan innebära att partier vidhåller de synpunkter som framförs i motionsyrkandena men att de avstår från att ge uttryck för dem i detta betänkande.

Reservationer

1. Säkerhetspolitik, punkt 1 (S)

av Morgan Johansson (S), Linnéa Wickman (S), Johan Büser (S), Azra Muranovic (S) och Lena Johansson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
 2025/26:3556 av Peter Hultqvist m.fl. (S) yrkande 43 och
 2025/26:3623 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkandena 47 och 65 samt
 avslår motionerna
 2024/25:3038 av Daniel Helldén m.fl. (MP) yrkande 17,
 2025/26:2368 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 6,
 2025/26:3405 av Emma Berginger m.fl. (MP) yrkande 1,
 2025/26:3509 av Daniel Helldén m.fl. (MP) yrkande 31 och
 2025/26:3729 av Kerstin Lundgren m.fl. (C) yrkandena 7 och 74.

Ställningstagande

Diplomati och dialog är våra främsta verktyg för en fredlig utveckling. För oss är det centralt att värna ett välfungerande internationellt samarbete mellan länder för att säkerställa gemensam säkerhet och sträva efter att uppnå vårt mål om fred och frihet.

Vi ska vara en tydlig förespråkare för mänskliga rättigheter, demokratisk utveckling, rättsstatens principer och jämställdhet, och vi ska bidra till att dessa kärnvärden beaktas i det internationella fredsfrämjande arbetet. Sveriges arbete för en fredligare och säkrare värld ska bedrivas inom och i nära samarbete med organisationer som FN, EU, OSSE och Nato.

FN:s verksamhet för att bygga, bevara och vid behov tvinga fram fred är viktig. Principen om skyldighet att skydda ska följas. De länder som angriper sin egen befolkning ska inte kunna hänvisa till suveränitet för att undvika att världssamfundet ingriper. Sverige ska fortsätta sitt aktiva engagemang och bidra med svensk trupp, poliser och annan civil personal i internationella insatser inom ramen för FN, EU, Nato och OSSE. För alla fredsbevarande och fredsframtvingande operationer som Sverige deltar i ska det finnas ett tydligt folkrättsligt mandat. Nya hot, som gränsöverskridande organiserad brottslighet och terrorism, påverkar tydligt den fredsbevarande verksamheten. Vi ska kontinuerligt anpassa oss efter hur svenska insatser bäst kan bidra. Demokratiska västländers bidrag till FN:s militära insatser är av stor betydelse.

Dels för den militära kompetensen i FN systemet och förmågan i respektive mission, dels för att upprätthålla trovärdigheten i FN som organisation. Sverige behöver sträva efter att kontinuerligt bidra i freds-bevarande FN-missioner.

Sverige ska fortsätta arbetet för att stärka OSSE:s roll som plattform för dialog, konfliktlösning och ansvarutkrävande. OSSE:s valövervakning och observationer fyller också en viktig funktion för att kartlägga den demokratiska utvecklingen i olika länder. Vi stöder OSSE:s breda säkerhetsbegrepp som länkar samman säkerhet med mänskliga rättigheter, demokratin och rättsstatens principer. Inom många av OSSE:s länder utmanas nu såväl demokratin och rättsstatens principer som mänskliga rättigheter. Rättigheter som socialdemokratin internationellt har slagits för urholkas. Det gäller t.ex. rättigheter för etniska, religiösa och sexuella minoriteter.

2. Säkerhetspolitik, punkt 1 (V)

av Håkan Svenneling (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:2368 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 6 och avslår motionerna

2024/25:3038 av Daniel Helldén m.fl. (MP) yrkande 17,

2025/26:3405 av Emma Berginger m.fl. (MP) yrkande 1,

2025/26:3509 av Daniel Helldén m.fl. (MP) yrkande 31,

2025/26:3556 av Peter Hultqvist m.fl. (S) yrkande 43,

2025/26:3623 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkandena 47 och 65 samt

2025/26:3729 av Kerstin Lundgren m.fl. (C) yrkandena 7 och 74.

Ställningstagande

Målet med en feministisk utrikes- och säkerhetspolitik är alltid att förebygga och förhindra att krig och konflikter över huvud taget bryter ut. Sverige bör i högre utsträckning prioritera arbetet med att förebygga väpnade konflikter.

Krig och väpnade konflikter påverkar kvinnor och män på olika sätt och i olika utsträckning. En fredsprocess som leder till att våldet mot män upphör innebär inte per automatik att våldet mot kvinnor upphör. Kvinnor och barn är de som drabbas hårdast i en konflikt, och betydande resurser måste därför satsas på deras behov av skydd och stöd både under och efter en konflikt.

3. Säkerhetspolitik, punkt 1 (C)

av Kerstin Lundgren (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3729 av Kerstin Lundgren m.fl. (C) yrkandena 7 och 74 samt avslår motionerna

2024/25:3038 av Daniel Helldén m.fl. (MP) yrkande 17,

2025/26:2368 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 6,

2025/26:3405 av Emma Berginger m.fl. (MP) yrkande 1,

2025/26:3509 av Daniel Helldén m.fl. (MP) yrkande 31,

2025/26:3556 av Peter Hultqvist m.fl. (S) yrkande 43 och

2025/26:3623 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkandena 47 och 65.

Ställningstagande

De globala säkerhetspolitiska utmaningarna är många, och det är viktigt att säkerhetspolitiken har ett brett stöd i riksdagen och att riksdagen hålls informerad och involverad. Regeringen har etablerat ett nationellt säkerhetsråd med flera kanslier inom Statsrådsberedningen. Centerpartiet ställer sig positivt till det. I dag saknar riksdagen dock insyn i det nationella säkerhetsrådets arbete då Statsrådsberedningen inte sorterar under något utskott. Detta har visat sig problematiskt, inte minst under den turbulens som funnits runt de nationella säkerhetsrådgivarna under 2025. Regeringen behöver möjliggöra granskning och tydligt klarlägga mandat och bör därför årligen lägga fram en säkerhetspolitisk skrivelse på riksdagens bord för debatt. I en sådan behöver det finnas en redogörelse för det arbete som kanslierna under den nationella säkerhetsrådgivaren bedriver. Det är en nyordning som krävs när Regeringskansliets organisation förändras, för att riksdagens insyn i regeringens arbete inte ska försämrats.

Sverige har under många år deltagit i internationella insatser under FN-, Nato- och EU-flagg, alltid med FN-mandat i grunden. Även om deltagandet är lägre och antalet insatser färre nu jämfört med för några år sedan är de insatser som Sverige deltar i viktiga, och de gör skillnad i de länder där vi deltar. Det är alltjämt viktigt att Sverige deltar där och om vi kan göra skillnad. Den nationella försvarsplaneringen måste säkra att vi också kan ta vårt internationella ansvar, inte minst efter Natoanslutningen och vid en eventuell vapenvila i Ukraina. Sverige ska fortsatt kunna och vilja delta i internationella insatser under Nato-, EU- och FN-flagg.

4. Säkerhetspolitik, punkt 1 (MP)

av Jacob Risberg (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2024/25:3038 av Daniel Helldén m.fl. (MP) yrkande 17,

2025/26:3405 av Emma Berginger m.fl. (MP) yrkande 1 och

2025/26:3509 av Daniel Helldén m.fl. (MP) yrkande 31 och
avslår motionerna

2025/26:2368 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 6,

2025/26:3556 av Peter Hultqvist m.fl. (S) yrkande 43,

2025/26:3623 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkandena 47 och 65 samt

2025/26:3729 av Kerstin Lundgren m.fl. (C) yrkandena 7 och 74.

Ställningstagande

Inte sedan slutet på andra världskriget har konfliktnivåerna varit så höga som de är just nu i världen. Klimatförändringar, polarisering, extremism, misstro och ökad ekonomisk ojämlikhet inom och mellan länder kommer att fortsätta driva på osäkerheten framöver. Vi ser en snabbt växande militarisering som en konsekvens av detta vilket i sin tur ökar misstron mellan länder än mer. Att öka de konfliktförebyggande insatserna är således en strategisk säkerhetspolitisk investering. I det rådande omvärldsläget ska det konfliktförebyggande arbetet vara prioriterat för Sverige.

Sverige bör ha en bred syn på säkerhet som tar i beaktande militära hot såväl som andra hot, exempelvis klimatförändringar, pandemier och naturkatastrofer. Genom att stärka vår beredskap och skapa ett robust samhälle skapar vi förutsättningar för att hantera samtidens och framtidens utmaningar för att skydda såväl alla människor i vårt land som vår miljö.

Många angrepp mot digitala system sker av ekonomiska skäl, andra sker av militära eller politiska skäl. Även angrepp med ekonomiskt syfte kan resultera i allvarliga störningar i stora och viktiga verksamheter i samhället, och svagheterna kan utnyttjas för angrepp på en stat. Samverkan mellan antagonistiska aktörer och organiserad brottslighet förekommer. Cybersäkerheten behöver höjas i alla verksamheter i samhället i både offentlig sektor och privat sektor, och Sverige behöver stärka sin förmåga att förebygga och bemöta cyberattacker. Vi anser också att EU bör utöka sitt samarbete på cyberförsvarsområdet. EU bör fortsätta att sätta gemensam press på de sociala mediejättarna så att de inte tillåter att desinformation sprids på deras plattformar.

5. Avtal om försvarssamarbete med Amerikas förenta stater, DCA-avtalet, punkt 2 (V)

av Håkan Svenneling (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2025/26:102 av Hanna Gunnarsson m.fl. (V) yrkande 1.

Ställningstagande

Den 15 augusti 2024 trädde det s.k. DCA-avtalet med USA i kraft. DCA-avtalet, eller som det egentligen heter – Defence Cooperation Agreement – reglerar förutsättningarna för amerikansk militär på svensk mark men är i grunden en fråga om svensk suveränitet. Regeringen menar att avtalet ökar Sveriges säkerhet. Vänsterpartiet delar inte den upp fattningen. Tvärtom innebär avtalet en ökad risk för Sverige och för svenska medborgare. Vänsterpartiet protesterar mot DCA-avtalet av flera anledningar. Dels ger avtalet stora möjligheter för USA att placera materiel och personal i Sverige, dels är avtalet mycket oklart skrivet och det är ett stort hemlighetsmakeri kring dess genom förande. Regeringen bör säga upp DCA-avtalet med USA.

6. Avtal om försvarssamarbete med Amerikas förenta stater, DCA-avtalet, punkt 2 – motiveringen (MP)

av Jacob Risberg (MP).

Ställningstagande

Det har i en motion föreslagits att Sverige ska säga upp DCA-avtalet med USA. Vi vill med anledning av denna motion anföra följande.

Miljöpartiet anser att kärnvapen aldrig ska kunna placeras på svenskt territorium, vare sig i freds- eller krigstid. Ett sådant förbud borde ha ingått i DCA-avtalet och i annat fall lagfästs i samband med tecknandet för att minska säkerhetsrisker, undvika eskalation och säkerställa att Sverige uppfyller sina internationella förpliktelser, särskilt i fråga om icke-spridningsfördraget. Regeringens hänvisning till att frågan ”inte är aktuell i fredstid” är otillräcklig, då gränsen mellan fred och krig är otydlig i dagens säkerhetspolitiska läge.

Vidare finns det betydande oklarheter i fråga om domsrätten i avtalet. Det är avgörande att brott som begås på svenskt territorium också lagförs. Då sexualbrott enligt propositionen kan komma att prövas i amerikansk militärdomstol, trots att svensk lagstiftning är mer långtgående genom

samtyckesprincipen, bör Sverige i dessa fall utnyttja möjligheten att återta domsrätten för att säkerställa att misstänkta gärningar prövas enligt svensk lag. Sverige bör därför ta tillbaka domsrätten vad gäller sexualbrott för att säkerställa att brott lagförs.

Med det sagt vill Miljöpartiet att Sverige ska vara en pålitlig och långsiktig aktör inom utrikespolitiken. Det innebär att Sverige i möjligaste mån inte ska lämna nyss ingångna avtal utan snarare arbeta inom dessa avtal för att få till de förbättringar vi vill se.

Med hänvisning till detta avstyrks den motion som behandlas under beslutspunkten.

7. Sverige i Nato, punkt 3 (S)

av Morgan Johansson (S), Linnéa Wickman (S), Johan Büser (S), Azra Muranovic (S) och Lena Johansson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3623 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkandena 27–29.

Ställningstagande

Nato är Sveriges viktigaste försvarspolitiska arena. Sedan den 7 mars 2024 är Sverige fullvärdig medlem i Nato och omfattas av de ömsesidiga försvarsgarantier som följer av artikel 5 i nordatlantiska fördraget.

Natomedlemskapet gör Sverige säkrare och Nato starkare. Det har stor betydelse för det nordiska försvarssamarbetet. Alla EU-länder och nordiska länder runt Östersjön är nu bundna av samma ömsesidiga och trovärdiga försvarsgaranti. Våra länders samlade försvarsförmåga och möjligheter att samarbeta nära har ökat. Sverige deltar i de säkerhets- och försvarspolitiska diskussionerna och beslutsfattandet inom Nato, och vi har större möjligheter till inflytande i frågor av central betydelse för europeisk och transatlantisk säkerhet och kan direkt bidra i utvecklingen av Nato som säkerhets- och försvarspolitisk aktör.

Vi har länge drivit frågan om att det inte ska vara tillåtet att placera kärnvapen eller permanenta Natobaser på svenskt territorium. Den ståndpunkten står vi fast vid. Vi värnar Ottawafördraget, som förbjuder användningen av truppminor.

I Nato ska Sverige också verka för ovillkorlig respekt för folkrätten och för grundläggande mänskliga rättigheter. Sverige har en stark ställning inom Nato när det kommer till jämställdhetsarbetet. Redan innan Sverige ansökte om

medlemskap i Nato fick det nordiska gendercentret i Kungsängen en central roll i Natos genderarbete. Vi vill se en högre andel kvinnor i de militära förbanden och fler kvinnor på ledande och strategiska positioner. Kvinnor ska delta i Natos arbete med fredsprocesser och statsbyggnad och i militära insatser på samma nivå som män.

Vi socialdemokrater stöder alliansens arbete för jämställdhet, med utgångspunkt i agendan för kvinnor, fred och säkerhet. Fokus ligger på att ta itu med ojämställdhet genom att integrera genusperspektiv i alliansens tre kärnuppgifter; avskräckning och försvar, krisförebyggande och krishantering samt gemensam säkerhet. Sverige ska driva en feministisk säkerhetspolitisk linje i Nato.

8. Kärnvapen, punkt 4 (V, MP)

av Håkan Svenneling (V) och Jacob Risberg (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2025/26:102 av Hanna Gunnarsson m.fl. (V) yrkande 2 och

2025/26:3410 av Emma Berginger m.fl. (MP) yrkande 10.

Ställningstagande

Sverige ska inte vara en del av kärnvapenkapprustningen. Det ska inte råda några oklarheter i fråga om Sveriges ställningstaganden när det gäller kärnvapen. Sverige bör anta en nationell lagstiftning som förbjuder införsel, lagring och transitering av kärnvapen på svenskt territorium i både freds- och krigstid.

9. Kärnvapen, punkt 4 – motiveringen (S)

av Morgan Johansson (S), Linnéa Wickman (S), Johan Büser (S), Azra Muranovic (S) och Lena Johansson (S).

Ställningstagande

Det har i ett antal motioner föreslagits att Sverige ska anta en nationell lagstiftning som förbjuder kärnvapen. Vi vill med anledning av dessa motioner anföra följande.

Vi konstaterar liksom utskottet fortsatt att Sveriges position – att inte tillåta att kärnvapen placeras på svenskt territorium eller medförs av gästande stridskrafter i fredstid – är väl känd och har tydliggjorts i olika sammanhang.

En gästande stat är folkrättsligt förpliktad att följa de villkor som Sverige uppställer för besöket.

Vi konstaterar också, liksom utskottet, att Sveriges ansökan om medlemskap i Nato lämnades in utan förbehåll, och vi står liksom regeringen fast vid denna hållning men anser liksom regeringen att det på samma sätt som i övriga nordiska länder inte finns skäl att ha kärnvapen eller permanenta baser på svenskt territorium i fredstid.

Vi noterar att Frankrike tagit initiativ till att inleda en dialog med ett antal länder, däribland Sverige, om hur Frankrikes nationella kärnvapenförmåga skulle kunna bidra till den europeisk avskräckningen. Vi anser att Sveriges hållning om att inte tillåta kärnvapen på svenskt territorium i fredstid måste vara en förutsättning för en sådan dialog

Med hänvisning till detta avstyrks de motioner som behandlas under beslutspunkten.

10. Ickespridningsfördraget, NPT, punkt 5 (S, V, MP)

av Morgan Johansson (S), Linnéa Wickman (S), Håkan Svenneling (V), Jacob Risberg (MP), Johan Büser (S), Azra Muranovic (S) och Lena Johansson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2024/25:3107 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 31 och

2025/26:3623 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 54 och avslår motionerna

2024/25:3162 av Kerstin Lundgren m.fl. (C) yrkande 57 och

2025/26:3729 av Kerstin Lundgren m.fl. (C) yrkande 72.

Ställningstagande

Vårt mål är en värld utan kärnvapen. Nedrustning och icke-spridning av kärnvapen är en central utrikes- och säkerhetspolitisk prioritering. Normen mot användning och innehav av kärnvapen måste förstärkas. När kärnvapenhotet återigen växer ska Sverige fortsätta att bidra i arbetet för en ömsesidig nedrustning mellan kärnvapenmakterna.

Icke-spridningsfördraget (NPT) har varit framgångsrikt för att förhindra spridning av kärnvapen, minska kärnvapenarsenalerna och underlätta fredlig användning av kärnenergi.

Icke-spridningsfördraget måste stärkas och kärnvapenmakternas vilja till nedrustning öka. Sverige ska ha en ledande roll i arbetet för kärnvapen-

nedrustning. Denna nedrustning kan inte vara ensidig – den måste vara ömsesidig.

Stockholmsinitiativet inleddes under en tidigare regering och samlar en grupp länder under svensk-tyskt ledarskap. De har lagt konkreta förslag vad gäller nedrustning och icke-spridning. Flera av Stockholmsinitiativets förslag återgavs i det slutdokument från NPT:s översynskonferens i augusti 2022 som skulle antas. Ryssland valde dessvärre att blockera konsensus och förhindra ett antagande. Sverige bör fortsätta att verka konstruktivt och brobyggande för att åstadkomma konkreta steg för kärnvapenedrustning inom ramen för icke spridningsfördraget.

11. Ickespridningsfördraget, NPT, punkt 5 (C)

av Kerstin Lundgren (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2024/25:3162 av Kerstin Lundgren m.fl. (C) yrkande 57 och

2025/26:3729 av Kerstin Lundgren m.fl. (C) yrkande 72 och
avslår motionerna

2024/25:3107 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 31 och

2025/26:3623 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 54.

Ställningstagande

Sverige ska vara en tydlig röst i nedrustningsarbetet och pådrivande för att reducera kärnvapenhotet och medverka till en balanserad nedrustning.

Det är viktigt att stärka de avtal och samarbeten som finns, inte minst att arbeta för att upprätthålla och utveckla det globala icke-spridningsfördraget (NPT). Det handlar om att kärnvapenländer förbinder sig att inte sprida kärnvapenteknik till andra länder och att länder som inte har kärnvapen lovar att själva inte utveckla kärnvapen. När NPT nu ska ses över ser vi gärna nya krav för att höja trösklarna för användning av kärnvapen.

12. FN:s konvention om förbud mot kärnvapen, punkt 6 (V, MP)

av Håkan Svenneling (V) och Jacob Risberg (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2024/25:55 av Hanna Gunnarsson m.fl. (V) yrkande 8,

2024/25:3038 av Daniel Helldén m.fl. (MP) yrkande 100,

2025/26:2368 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 2 och 14 samt

2025/26:3410 av Emma Berginger m.fl. (MP) yrkande 11 och avslår motionerna

2024/25:3162 av Kerstin Lundgren m.fl. (C) yrkande 58 och

2025/26:3729 av Kerstin Lundgren m.fl. (C) yrkande 73.

Ställningstagande

Sverige ska vara ett land som står upp mot kärnvapen och som arbetar aktivt med ökad kontroll och nedrustning. Sverige ska omgående signera FN:s konvention om förbud mot kärnvapen (TPNW).

13. FN:s konvention om förbud mot kärnvapen, punkt 6 (C)

av Kerstin Lundgren (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2024/25:3162 av Kerstin Lundgren m.fl. (C) yrkande 58 och

2025/26:3729 av Kerstin Lundgren m.fl. (C) yrkande 73 och

avslår motionerna

2024/25:55 av Hanna Gunnarsson m.fl. (V) yrkande 8,

2024/25:3038 av Daniel Helldén m.fl. (MP) yrkande 100,

2025/26:2368 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 2 och 14 samt

2025/26:3410 av Emma Berginger m.fl. (MP) yrkande 11.

Ställningstagande

Sverige ska vara en tydlig röst i nedrustningsarbetet, också efter inträdet i Nato. Det är många Natoländer som är tydliga i arbetet mot kärnvapen och Sverige bör samarbeta med dessa länder för att föra nedrustningssamarbetet framåt. Sverige ska inte underteckna FN:s konvention om kärnvapenförbud och inte heller bli en observatörsstat. Sverige bör dock tillsammans med likasinnade pröva om en tillfällig närvaro från tid till annan kan gynna nedrustningsarbetet via NPT.

Särskilt yttrande

Kärnvapen, punkt 4 (C)

Kerstin Lundgren (C) anför:

När det gäller Frankrikes inbjudan till samtal om Frankrikes nationella kärnvapenförmåga så välkomnar vi precis som utskottet denna inbjudan. Samtalen är inte bindande och därmed kommer eventuella resultat att prövas när de finns utifrån Sveriges, Europas och Natos intressen. Det är av stor vikt att Natos artikel 5 och USA:s kärnvapenparaply upprätthålls och inte undergrävs.

BILAGA I

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden 2024/25

2024/25:55 av Hanna Gunnarsson m.fl. (V):

8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige omgående ska signera FN:s konvention om förbud mot kärnvapen och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1433 av Aron Emilsson m.fl. (SD):

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att internationella nedrustningsavtal som gynnar auktoritära stater och missgynnar demokratiska stater inte bör stödjas av Sverige och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att initiativ bör tas för att i samverkan med Sveriges grannländer påverka främst Ryssland och Belarus för att öka säkerheten gällande olika tillämpningar av kärnteknik och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:3038 av Daniel Helldén m.fl. (MP):

17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att samarbeta inom EU och med andra stora demokratier för att kunna sätta gemensam press på de sociala mediejättarna så att de inte tillåter att desinformation sprids på deras plattformar, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
100. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör ansluta sig till FN:s konvention om ett globalt kärnvapenförbud och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:3107 av Morgan Johansson m.fl. (S):

31. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vårt mål är en värld utan kärnvapen och att Sverige ska fortsätta arbetet med att åstadkomma konkreta steg för kärnvapenedrustning inom ramen för icke-spridningsfördraget (NPT) och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:3162 av Kerstin Lundgren m.fl. (C):

57. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att Sverige fortsätter att vara en aktiv röst i det internationella nedrustningsarbetet och arbetar för att åstadkomma konkreta steg för kärnvapenedrustning inom ramen för NPT-avtalet och tillkännager detta för regeringen.

58. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsammans med likasinnade Natoländer pröva ifall en eventuell närvaro som tillfällig observatör vid översynskonferensen för FN:s konvention om kärnvapenförbud bör ske och tillkännager detta för regeringen.

Motioner från allmänna motionstiden 2025/26

2025/26:102 av Hanna Gunnarsson m.fl. (V):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör säga upp DCA-avtalet med USA och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör anta en nationell lagstiftning som förbjuder införsel, lagring och transitering av kärnvapen på svenskt territorium i både freds- och krigstid och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör göra tydligt att man inte har för avsikt att tillåta permanenta baser eller stadigvarande närvaro av allierade styrkor på det egna territoriet under fredstid och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen i syfte att garantera svensk suveränitet bör kräva att DCA-avtalet inte ger amerikanska styrkor rätt att agera på egen hand på svenskt territorium, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige måste säkerställa att placeringen av utländsk trupp och internationella militärovnings inte bidrar till exploatering av kvinnors och flickors kroppar genom prostitution och människohandel för sexuella ändamål och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att svenska brottsoffer inte ska behöva processa i amerikanska militärdomstolar och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör kräva att DCA-avtalet inte ger USA jurisdiktion utanför de baser där amerikanska styrkor befinner sig och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör klargöra att det är förbjudet att utdöma och verkställa ett dödsstraff på svenskt territorium samt även att utlämna någon till ett land där hen riskerar ett sådant straff, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2025/26:452 av Serkan Köse (S):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska fördjupa sitt arbete för kärnavapenedrustning och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige fortsatt ska delta aktivt i utvecklingen av FN:s konvention om förbud mot kärnvapen och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:561 av Erik Hellsborn (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en utredning om en eventuell omprövning av svensk användning av klustervapen och antipersonella minor och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1033 av Jamal El-Haj (-):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska vara ett föregångsland i kampen mot massförstörelsevapen genom att underteckna och ratificera FN:s konvention om förbud mot kärnvapen (TPNW), aktivt driva på för global nedrustning och verka för en kärnvapenfri zon i vår region och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör återgå till en självständig och trovärdig militär alliansfrihet, vilket innebär att vi när möjligheten ges ska lämna Nato, och i stället utveckla vår säkerhetspolitik utifrån svenska behov, vår tradition och fördjupat samarbete med FN, EU och andra internationella organisationer, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2025/26:1035 av Jamal El-Haj (-):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att i alla internationella sammanhang konsekvent verka för fred genom att fördöma och motverka rättfärdiganden av krig och folkmord samt aktivt bidra till konstruktiv dialog, humanitärt stöd och diplomatiska lösningar som syftar till att sätta människors värdighet, trygghet och liv i första rummet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2025/26:2368 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska vara ett land som aktivt arbetar för fred och nedrustning på global nivå, särskilt kärnavapenedrustning, och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige i högre utsträckning bör prioritera arbetet med att förebygga väpnade konflikter och tillkännager detta för regeringen.

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen i syfte att konkretisera arbetet med att förebygga väpnade internationella konflikter bör upprätta en heltäckande handlingsplan för ändamålet samt återkomma med ett förslag på hur arbetet ska organiseras på ett mer effektivt sätt, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen i kontakter med länder som finansierar trollfabriker, såsom t.ex. Ryssland, Turkiet och Kina, tydligt bör markera mot sådana metoder och kräva ett stopp på det statliga stödet till dessa aktiviteter och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige omgående ska signera FN:s konvention om förbud mot kärnvapen och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör driva på för kärnvapenfria zoner i Norden och i vårt närområde och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige inte ska ingå i Nuclear Planning Group inom Nato och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2380 av Markus Wiechel (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för etablering av en Natobas i Somaliland och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2387 av Markus Wiechel (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att lämna Ottawafördraget och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2822 av Mikael Larsson m.fl. (C):

60. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av en gemensam nordisk-baltisk kustbevakningsinsats på internationellt vatten och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3405 av Emma Berginger m.fl. (MP):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör ha en bred syn på säkerhet som tar i beaktande militära hot såväl som andra hot, exempelvis klimatförändringar, pandemier och naturkatastrofer, och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3407 av Emma Berginger m.fl. (MP):

8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för ett internationellt förbud mot helautonoma vapen och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3410 av Emma Berginger m.fl. (MP):

10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att anta ett förbud mot kärnvapen inom svenskt territorium och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör ansluta sig till FN:s konvention om ett globalt kärnvapenförbud och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska verka för att Nato tillämpar principen om no first use och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska verka för att Nato främjar och stärker demokratin inom organisationen och inom medlemsländerna och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska verka för ökad transparens inom Nato och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige fortsatt ska delta i internationella fredsbevarande insatser och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3509 av Daniel Helldén m.fl. (MP):

31. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om Sveriges fredsfrämjande och konfliktförebyggande arbete och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3556 av Peter Hultqvist m.fl. (S):

43. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att sträva efter att kontinuerligt bidra i fredsbevarande FN-missioner och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3591 av Ardalan Shekarabi m.fl. (S):

38. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om jämställdhetsarbetet i Nato och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3623 av Morgan Johansson m.fl. (S):

27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om Sveriges Natomedlemskap och tillkännager detta för regeringen.
28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige i Nato ska driva på för ömsesidig kärnvapenedrustning, respekt för folkrätten och mänskliga rättigheter och tillkännager detta för regeringen.
29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige i Nato särskilt ska lyfta frågor om kvinnor, fred och säkerhet genom att driva en feministisk säkerhetspolitik och tillkännager detta för regeringen.
47. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om det internationella fredsfrämjande arbetet och tillkännager detta för regeringen.
54. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vårt mål är en värld utan kärnvapen och att Sverige ska fortsätta arbetet med att åstadkomma konkreta steg för kärnvapenedrustning inom ramen för icke-spridningsfördraget (NPT) och tillkännager detta för regeringen.
65. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska fortsätta arbetet för att stärka OSSE:s roll som plattform för dialog, konfliktlösning och ansvarsutkrävande och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3724 av Daniel Riazat (-):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att omgående signera FN:s konvention om förbud mot kärnvapen och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige omgående ska lämna Nato och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att hemligstämplandet av samtliga ärenden som rör individer och organisationer relaterat till Sveriges överenskommelser med turkiska staten i samband med Natoförhandlingarna omedelbart ska offentliggöras och hävas samt att Säkerhetspolisens rätt att hemligstämpla denna typ av ärenden bör tas bort, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige omgående ska lämna DCA-avtalet och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3729 av Kerstin Lundgren m.fl. (C):

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen behöver lägga fram en årlig säkerhetspolitisk skrivelse för

- riksdagen där det bl.a. redogörs för arbetet i Nationella säkerhetsrådet inom Statsrådsberedningen och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att ytterligare förstärka Rysslandskunskapen genom ett Nato Centre of Excellence i Sverige och tillkännager detta för regeringen.
 14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inte godta ryska s.k. fredsbevarande styrkor då de utgör en destabiliserande aktör, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
 72. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att Sverige fortsätter att vara en aktiv röst i det internationella nedrustningsarbetet och arbetar för att åstadkomma konkreta steg för kärnvapenedrustning inom ramen för NPT-avtalet och tillkännager detta för regeringen.
 73. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsammans med likasinnade Natoländer pröva ifall en eventuell närvaro som tillfällig observatör vid översynskonferensen för FN:s konvention om kärnvapenförbud bör ske och tillkännager detta för regeringen.
 74. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska kunna delta i internationella militära och civila insatser under Nato-, EU- och FN-flagg och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2**Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet**

Motion	Motionärer	Yrkanden
7. Motioner som bereds förenklat		
2024/25:1433	Aron Emilsson m.fl. (SD)	5 och 16
2025/26:102	Hanna Gunnarsson m.fl. (V)	3, 4 och 6–9
2025/26:452	Serkan Köse (S)	1 och 2
2025/26:561	Erik Hellsborn (SD)	
2025/26:1033	Jamal El-Haj (-)	1 och 2
2025/26:1035	Jamal El-Haj (-)	
2025/26:2368	Nooshi Dadgostar m.fl. (V)	7, 11, 15 och 16
2025/26:2380	Markus Wiechel (SD)	
2025/26:2387	Markus Wiechel (SD)	
2025/26:2822	Mikael Larsson m.fl. (C)	60
2025/26:3407	Emma Berginger m.fl. (MP)	8
2025/26:3410	Emma Berginger m.fl. (MP)	12–15
2025/26:3591	Ardalan Shekarabi m.fl. (S)	38
2025/26:3724	Daniel Riazat (-)	1, 3, 6 och 7
2025/26:3729	Kerstin Lundgren m.fl. (C)	11 och 14